

FØROYINGAR OG FLÓTTAFÓLK

KALT OG HJARTAÐ HEITT

Danmark í hesum døgum, siga alt. Reglurnar fyri familjuseining í Danmark eru nevniliga so strangar, at tað skal ganga minst eitt eitt ár áðrenn familjurnar hjá flóttafólkunum eisini sleppa til Danmarkar.

Danir bjóða flóttafólki vælkomín, men siga samstundis, at tey sleppa ikki at síggja síni børn í minst eitt ár, hóast bumburnar regna niður yvir tey.

Vit gera einki

Men samstundis staðfestir Katrin Dam á Neystabø, at vit gera als einki –uttan at senda teimum eitt lítið sindur av neyðhjálpi og menningarhjálpi.

– Men vit lata eina 14 ferðir so lítið, sum ST heldur lond skulu lata í neyðhjálpi og menningarhjálpi og tí kunnu vit ikki upp á nakran máta siga, at vit hava gjørt okkara.

Hon minnir eisini á, at altjóða Flóttafólkasáttmálin frá 1951 er galdandi fyri Føroyar.

– At talan er um eitt danskt málsøki, kann kanska brúkast sum ein lögfrøðilig umbering. Men tað kann ikki brúkast sum ein moralskt umbering.

Katrin Dam á Neystabø sigur, at í Føroyum eiga myndugleikarnir at taka eina almenna avgerð um, at

vit hava ábyrgd at hjálpa heimsins veikastu.

– Og so skjótt, sum vit alment hava viðurkent okkara ábyrgd, eiga almennu Føroyar at leggja eina ætlan fyri økið, har vit seta okkum greið mál fyri, hvussu vit betur hjálpa í nærumhvørvinum. Og vit eiga eisini at leggja eina greiða ætlan fyri, at taka flóttafólk til Føroya, eitt nú kvotaflóttafólk.

Hon sigur, at her kann talan vera um fólk frá londum, har eingi útlit eru fyri friði, ella kanska stakar mammur.

Átta prosent av heimsins flóttafólkum eru kvotaflóttafólk. Tilsamans eru tey yvir eina millión í tali, men bert eina 100.000 fáa eitt nýtt heim hvørt ár, tí alt ov fá lond taka ábyrgd.

– Og tað er ikki nóg mikið at hjálpa í nærumhvørvinum, tí tað eru nóg flóttafólk, sum ikki kunnu vera har, tí tað er kríggj og tey verða forfylgd.

– Tað er sjálvandi eisini neyðugt, at fáa eina til-

búgving, soleiðis at vit ikki eisini um eina 20 ár fara føra fram, at vit ikki kunnu taka ábyrgd, tí vit ikki hava nøktandi tilbúgving at hjálpa flóttafólki, sigur Katrin Dam á Neystabø.

Ikki lætt

Vegna Amesty heitir Katrin Dam á Neystabø tiskil á politisku skipanina um at seta gongd á hetta arbeiðið beinanvegin.

– Hetta er ikki ein løtt uppgáva, og tað eru nógvatlit at taka, so eg fari at biðja tykkum um at halda hjørtuni heit og høvðið kalt. Hesi menniskju hava uppiborðið at vera umrødd við virðing og við støði í teirra grundleggjandi rættindum, sigur hon.

Hon heldur, at føroyskir politikarar eiga at leggja eina ætlan við nøkrum púra greiðum langtíðarmálum, men eisini við nøkrum greiðum ætlanum um, hvussu vit skulu hjálpa beint nú.

– Tað er eingin umbering fyri ikki at hjálpa beint nú, leggur hon afturat.

» Tað kann ikki brúkast sum ein moralskt umbering

Soleiðis kunnu vit hjálpa í longdini

Á fundi í Norðurlanda-húsinum leygardagin um flóttafólk, heitti Katrin Dam á Neystabø, aðalskrivari í Amnesty í Føroyum, á føroyskar politikarar um at leggja eina ætlan fyri, hvussu vit kunnu hjálpa flóttafólkum.

Hon sigur, at nøkur mál, vit kunnu fremja, fyri at hjálpa flóttafólkum í longdini, eru:

– At seta pening av á figgarlógina hvørt ár

– At vit fara undir at fyrireika eina tilbúgving fyri at útvega okkum allar teir førleikar, sum eitt land skal hava fyri at taka ímóti flóttafólkum, soleiðis at vit ikki eisini um 20 ár endurtaka eina skøvaða plátu um, at vit ikki hava tilbúgving. Ein tilbúgving má umfata bráðfeingis sálarfrøðiliga

hjálpi, integratiónspolitikki, heilsutænastur, másligar førleikar og tulk, útbúgvingarmøguleikar, býli, lögfrøðiliga ráðgeving og stuðuls-familjur.

– Og so kann tað eisini vera neyðugt at gera samstarvssavtalur, har tað eru uppgávur, vit ikki klára sjálvi. Her kann talan vera um at viðgera umsóknnum frá flóttafólkum. Slíkar málsviðgerir kunnu vera serstakliga truplar, og krevja serliga vitan, og tí kann hugsast at hetta ikki er ein uppgávu sum føroyska umsitingin kann lyfta.

Mynd: Polfoto